

UCAPAN PERDANA MENTERI DI UPACARA PEMBUKAAN RASMI PUSAT KAWALAN MUATANKUASA NASIONAL, LEMBAGA LETRIK NEGARA, JALAN BANGSAR, KUALA LUMPUR, PADA 2 JUN 1979.

Yang Berhormat, Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, Encik Leo Moggie dan Puan Elizabeth Moggie, Yang Berbahagia, Pengerusi Lembaga Letrik Negara Tan Sri Abdullah Ayub dan Puan Sri Puteh Rafeah, Yang Berbahagia, Pengurus Besar Lembaga Letrik Negara, Tan Sri Dato Abu Zarim bin Haji Omar dan Puan Sri Datin Zaidah, Tuan Yang Terutama Duta-Duta, Pengurus-Pengurus dan Pegawai-Pegawai Kanan Lembaga Letrik Negara, Tuan-tuan dan puan-puan sekalian.

Pembukaan Pusat Kawalan Muatankuasa Nasional, Lembaga Letrik Negara ini, amatlah tepat pada masanya. Perkembangan ini adalah selaras dengan usaha-usaha Kerajaan untuk menarik pelabur-pelabur luar negeri serta menggalakkan pengusaha-pengusaha tempatan menanam modal dalam projek-projek perusahaan dan perindustrian kita. Mendapatkan bekalan kuasa letrik yang cukup merupakan salah satu faktor penting bagi menyakinkan pelabur-pelabur dan pemodal-pemodal melibatkan diri dalam perusahaan dan perindustrian tempatan.

Saya mengucapkan tahniah kepada seluruh pegawai dan kakitangan pengurusan dan bahagian teknik Lembaga Letrik Negara di atas kejayaan mereka menyiapkan Pusat Kawalan Muatankuasa Nasional pada masa yang sesuai ini. Saya mengucapkan berbilang terima kasih serta setinggi-tinggi penghargaan kepada pihak Lembaga Letrik Negara, khusus kepada Pengerusinya, Tan Sri Abdullah Ayub dan Pengurus Besarnya, Tan Sri Dato Abu Zarim, kerana sudi menjemput saya berdua ke majlis ini dan seterusnya memberi penghormatan kepada saya meresmikan Pusat Kawalan Muatankuasa Nasional pagi ini.

Menikmati kemudahan kuasa letrik bukanlah lagi merupakan satu kemewahan pada hari ini, tetapi adalah satu keperluan hari-hari bagi rakyat jelata. Bahan tenaga ini menjadi bertambah penting lagi bagi memenuhi keperluan perindustrian dan ekonomi negara. Keperluan ini saban hari semakin meningkat oleh kerana perkembangan pembangunan yang pesat di negara-kita.

Pembukaan kawasan-kawasan baru untuk pembangunan, pertumbuhan bandar-bandar baru di kawasan-kawasan ini, penubuhan kilang-

kilang dan perusahaan perindustrian, projek-projek perumahan kecil dan besar di bandar dan di kawasan-kawasan pinggir, kesemuanya berkehendakkan bekalan kuasa letrik yang cukup.

Di samping keperluan-keperluan ini, Kerajaan berkewajipan untuk mempercepatkan lagi rancangannya membekalkan kuasa letrik ke kawasan-kawasan kampung dan luar bandar. Matalamat ini adalah juga dipertanggungjawabkan kepada Lembaga Letrik Negara. Sebagai sebuah agensi Kerajaan Lembaga Letrik Negara mempunyai peranan yang tertentu. Di samping ia mesti wujud sebagai sebuah badan perniagaan yang berdaya maju, Lembaga Letrik Negara juga mempunyai tanggungjawab sosial. Itulah sebabnya mengapa semua projek-projek LLN mesti berupa projek-projek yang boleh memberi keuntungan supaya dari keuntungan ini LLN dapat menggunakannya sebagai perbelanjaan untuk membina projek-projek baru bagi menampung keperluan yang sentiasa bertambah meningkat.

Tuan-tuan dan puan-puan sekalian,

Sebagaimana yang diterangkan oleh Encik Leo Moggie tadi, kepujian patutlah diberikan kepada LLN di atas usaha-usaha perancangan jangka panjangnya yang tidak putus-putus serta pandangan jauhnya terhadap keperluan-keperluan bekalan kuasa letrik di masa-masa hadapan. Usaha LLN untuk memperbaiki lagi mutu perkhidmatannya merupakan langkah yang menggalakkan, dan sentiasa di alu-alukan oleh semua pihak terutama pengilang-pengilang dan perusahaan-perusahaan perindustrian.

Dalam hubungan ini saya sukalah menegaskan bahawa semua kakitangan dan pekerja LLN mestilah sentiasa sedar di atas kewajipan dan tugas mereka. Di samping dapat terus berkhidmat dengan tekun dan penuh dedikasi sejajar dengan semangat lambang cogan-katanya "Tenaga Membina Negara", mereka hendaklah juga mengamalkan semangat etika perkhidmatan awam iaitu "Berkhidmat Untuk Negara". Sungguhpun mereka tidak semestinya melupakan kewajipan dan kepentingan keluarga, tetapi mereka janganlah hendaknya mengutamakan kepentingan diri semata-mata dan melupakan kepentingan negara. Sebagai anggota dan pekerja perkhidmatan perlu, mereka hendaklah sentiasa sedar di atas kewajipan dan tanggungjawab mereka kepada masyarakat dan negara. Sebarang sumbangan positif yang boleh mengukuhkan lagi keyakinan rakyat dan pelabor kepada LLN, adalah khidmat bakti yang tidak dapat dinilai harganya kepada negara.

Saya bukanlah hendak menafikan perkhidmatan cemerlang yang telah ditunjukkan oleh semua pihak kakitangan pengurusan dan pekerja-pekerja LLN. Sebagai sebuah perkhidmatan penting dan perlu, LLN memanglah sentiasa sedar di atas harapan tinggi rakyat terhadapnya, terutama pengilang dan perusahaan perindustrian, lebih-lebih lagi penduduk-penduduk kampung yang belum lagi dapat menikmati bekalan kuasa elektrik. Kerajaan memanglah hendak mempercepatkan program-program pembangunan bekalan kuasa elektrik terutamanya bagi memenuhi keperluan pertumbuhan industri dan pembangunan bandar serta memperbaiki lagi keadaan hidup rakyat jelata, khususnya penduduk-penduduk kawasan luar bandar.

Hasrat Kerajaan ini adalah terbukti dengan peruntukan tambahan yang besar di bawah Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Ketiga. Peruntukan tambahan sebanyak \$995 juta, termasuklah peruntukan tambahan bagi kawasan luar bandar, telah di luluskan bagi memenuhi matlamat keperluan bekalan kuasa elektrik yang dikehendaki. Ini menjadikan seluruh peruntukan bagi menyediakan bekalan elektrik di bawah Rancangan Malaysia Ketiga kepada hampir \$2.7 ribu juta. Peruntukan tambahan sebanyak \$135 juta bagi memperluaskan bekalan elektrik ke kawasan-kawasan luar bandar, adalah amat besar jika di bandingkan dengan peruntukan asal sebanyak \$147.6 juta yang disediakan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga.

Tuan-tuan dan puan-puan sekalian,

Kerajaan memanglah berazam untuk membawa bekalan kuasa elektrik ke kawasan-kawasan luar bandar. Matlamat di bawah Rancangan Malaysia Ketiga ialah supaya dapat membekalkan kuasa elektrik kepada sebanyak 2,630 buah kampung. Adalah dijangkakan bahawa seramai 241 ribu keluarga akan dapat menikmati kemudahan ini. Dengan peruntukan tambahan ini maka bilangan kampung dan penduduk-penduduk kampung yang akan mendapat faedah dari rancangan elektrik luar bandar, akan bertambah hampir selipat-ganda.

Pada awal tempoh Rancangan Malaysia Ketiga, perbelanjaan modal program bekalan elektrik luar bandar di tanggung sama-rata oleh Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri dan LLN. Bagi mengatasi kesulitan kewangan yang dihadapi oleh kebanyakan negeri dan supaya pelaksanaan program bekalan elektrik luar bandar tidak tergendala, maka dasar tersebut telah dipinda pada tahun 1976. Di bawah dasar baru, Kerajaan Persekutuan menanggung dua pertiga dari perbelanjaan modal projek-projek bekalan elektrik luar bandar, sementara bakinya ditanggung oleh

LLN. Dasar baru ini, melambangkan betapa pentingnya perhatian diberikan oleh Kerajaan kepada rakyat yang di kampung supaya mereka juga dapat menikmati kemudahan ini. Program bekalan letrik luar bandar ini akan terus diperluaskan sebagai sebahagian dari seluruh usaha Kerajaan hendak menyediakan kemudahan-kemudahan asas sosial untuk memperbaiki lagi mutu kehidupan dan meningkatkan lagi taraf hidup masyarakat luar bandar.

Satu kajian telahpun siap dijalankan di Semenanjung bagi menentukan masalah-masalah yang mungkin dihadapi oleh LLN dalam usaha membekalkan kuasa letrik ke kawasan-kawasan luar bandar dalam tempoh sebelum tahun 2,000. Kajian ini juga meramalkan bekalan tenaga tambahan dan tambahan bilangan pengguna serta menggambarkan anggaran perbelanjaan yang diperlukan bagi program bekalan letrik luar bandar. Cara-cara hendak mengurangkan perbelanjaan modal untuk program bekalan letrik luar bandar juga dinyatakan dalam kajian itu. Laporan ini sedang dikaji oleh Kerajaan. Kerajaan berharap akan dapat membekalkan kuasa letrik di tiap-tiap buah kampung yang besar dalam jangka masa yang tertentu itu.

Memandangkan keupayaan LLN menjayakan pelaksanaan program di bawah Rancangan Malaysia Ketiga, di mana dari jumlah seluruh peruntukan asal sebanyak \$1.6 ribu juta, LLN telahpun membelanjakan sebanyak \$1.3 ribu juta, saya penuh yakin bahawa hasrat dan azam Kerajaan akan dapat juga dilaksana dan dijayakan. Sesungguhnya, kesedaran dan keupayaan LLN mencapai matlamatnya dalam jangka masa yang cepat, adalah satu daya penggerak bagi LLN menghadapi dan mengatasi cabaran-cabaran yang lebih besar lagi di masa-masa yang akan datang. Saya yakin LLN dapat meneruskan usaha-usaha yang cemerlang ini bagi membantu Kerajaan menunaikan segala tanggungjawab dan kewajipannya kepada rakyat.

Tuan-tuan dan puan-puan sekalian,

Sebentar tadi Encik Leo Moggie telah juga menerangkan mengenai kemajuan yang telah dicapai oleh LLN, kesulitan yang dihadapinya bagi memperseimbangkan keperluan maksima pengguna, dengan keupayaan semasa dari loji dan janakuasa LLN yang ada, serta langkah-langkah yang sedang dilaksanakan bagi menambahkan lagi keupayaan LLN dalam tahun-tahun yang akan datang. Di samping menambahkan keupayaan pada stesyen-stesyen janaletrik yang menggunakan haba, LLN juga telah dan sedang memperkembangkan tenaga haidronya.

Oleh kerana pentingnya perkara tenaga ini, Kerajaan telah menubuhkan sebuah jawatankuasa Kabinet mengenai tenaga dengan tujuan untuk mengesan serta mencari sumber-sumber baru yang belum lagi diterokai atau digunakan. Potensi yang besar terhadap penggunaan tenaga haidro memanglah banyak terdapat di negara kita terutamanya di Sabah dan Sarawak. Kemungkinan potensi yang besar ini, seperti yang boleh didapati dari kuasa Sungai Rajang misalnya, akan dapat digembeling dan digunakan bukan sahaja bagi Negeri-negeri Sabah dan Sarawak, bahkan untuk kegunaan di Semenanjung Malaysia juga.

Memandangkan bahawa harga minyak kian meningkat dan penguatkuasanya juga bertambah merosot, jawatankuasa kabinet telahpun menyarankan supaya memberi keutamaan dalam penggunaan tenaga haidro dan gas bagi menambahkan bekalan kuasa elektrik. Oleh kerana negara kita mempunyai potensi mengeluarkan gas asli yang banyak, kemungkinan mempelbagaikan sumber penjanaan kuasa elektrik dengan menggunakan gas asli, amat besar dan cerah. Perancangan telahpun dibuat untuk membina sebuah stesyen kuasa elektrik yang menggunakan sumber gas asli di Terengganu. Kajian bagi menentukan tapak yang sesuai sedang dijalankan. Projek ini dijangka dapat disiapkan dalam awal tahun lapan puluhan.

Selain dari mempelbagai sumber penjanaan kuasa elektrik dengan menggunakan gas asli, Kerajaan sedang menimbangkan juga penggunaan tenaga nuklear dalam perancangan jangka panjangnya. Kita sedar terhadap bahayanya terutama yang melibatkan pencemaran udara dan penghidupan serta dari segi keselamatan.

Memandangkan penyelidikan yang begitu pesat dan menyeluruh yang diselenggarakan oleh banyak negara, kita berharap pada suatu masa kelak tenaga nuklear ini boleh menjadi satu bahan sumber tenaga yang selamat. Pada ketika itu, maka bolehlah kita menggunakan tenaga nuklear sebagai satu bahan sumber tenaga yang ekonomik dan selamat bagi mendapatkan bekalan kuasa elektrik untuk negara.

Tuan-tuan dan puan-puan sekalian,

Berbalik kita kepada Pusat Kawalan Muatankuasa Nasional ini, Tan Sri Dato Abu Zarim telahpun menerangkan mengenai tugas dan peranan pusat nadi yang penting ini. Dengan ini adalah diharapkan agar LLN dapat mengatasi kesulitan-kesulitan yang dihadapinya di masa-masa lalu bagi memulihkan secepat mungkin gangguan bekalan kuasa elektrik akibat kerosakan mana-mana loji-loji dan janakuasanya.

Akhirnya, saya sekali lagi mengucapkan terima kasih dan penghargaan kepada setiap orang yang telah menjayakan upacara ini. Mudah-mudahan Allah Subhanahu Wataâla melindungi setiap kakitangan dan pekerja LLN dari sebarang bencana dan kemalangan.

Tuan-tuan dan puan-puan sekalian,

Dengan doa ini, saya dengan nama Allah yang Maha Pemurah lagi Amat Mengasehani, mengisyitharkan Pusat Kawalan Muatankuasa Nasional, Lembaga Letrik Negara ini, dibuka dengan rasminya. Terima kasih.